

Projekt för att aktivera fysiskt inaktiva ungdomar

Bakgrund

Idrottsnämnden har infört en Idrottsbonus för att öka andelen fysiskt aktiva personer. Insatserna skall rikta sig särskilt till ungdomar som är fysiskt inaktiva. IFK Stockholm ansökte 19 december 2012 om idrottsbonus på totalt 345 000 kronor. Idrottsnämnden avlog denna ansökan. Enligt förvaltningen behövs fler projekt för att nå äldre tonåringar. Därför föreslår förvaltningen att föreningen ändrar fokus till att nå äldre tonåringar som är fysiskt inaktiva i en ny ansökan för 2014. IFK Stockholm lägger därför fram en ny framställning om idrottsbonus som har denna inriktning.

IFK Stockholm

Föreningen, som bildades 1895 är landets äldsta IFK-förening. Föreningen har över 300 medlemmar i åldern 5-19 år som till 95 % har invandrarbakgrund. Sedan 1970-talet bedriver föreningen sin verksamhet på Vårbergs IP.

Upptagningsområdet, som är ett av Sveriges mest invandrartäta områden, är främst Skärholmen, Vårberg, Sättra, Bredäng, Norsborg, Hallunda, Alby, Fittja, Masmo och Vårby Gård.

Det stora antalet ungdomar i upptagningsområdet och föreningens starka ställning där innebär att det finns goda möjligheter att nå ungdomar som är fysiskt inaktiva.

Projektets syfte

Syftet med projektet är att, tillsammans med olika samverkanspartners, skapa möjligheter till fritidsaktiviteter för fysiskt inaktiva ungdomar främst inom Skärholmens stadsdelar där det finns en stor andel ungdomar med invandrarbakgrund, hög arbetslöshet, och svårigheter i skolan. Många av ungdomarna är fysiskt inaktiva och har aldrig haft någon kontakt med föreningslivet. Projektet syftar därför också till att öka attraktiviteten i föreningslivet vilket förutom fysisk aktivitet skapar sociala kontakter vilket förbättrar ungdomarnas möjligheter att integreras i det svenska samhället. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas mot flickor med invandrarbakgrund.

Projektets mål

Målgrupp år 1

Fysiskt inaktiva i följande grupper

- 1) Flickor och pojkar i årskurserna 7-9 i Söderholmsskolan i Vårberg (13-15/16 år)
- 2) Flickor och pojkar som besöker fritidsgården i Vårberg (13-15/16 år).
- 3) Flickor och pojkar som besöker fritidsgården Andra Hemmet i Skärholmen 16/17-20/21 år).

4) Flickor och pojkar som deltar i av föreningen ledd spontanidrott (13-20 år).

I grupperna finns många fysiskt inaktiva ungdomar. Det är svårt att aktivera flickor med invandrarbakgrund varför särskilda insatser är nödvändiga för att få med dem. Vi återkommer till det under avsnittet Metod. Det är viktigt att nå målgrupperna också för att underlätta ungdomarnas integration i det svenska samhället. En förutsättning för att lyckas aktivera ungdomar är att föreningarnas attraktionskraft stärks, vilket har visats i flera forskningsrapporter liksom i utredningar som Stockholms stad genomfört.

Målgrupp 1) och 2) består av ca 50 elever per årskurs, sammanlagt ca 150 elever. Ungdomsledarna kommer att besöka varje årskurs vid ett tillfälle per vecka. Sammanlagt tre besök per vecka.

Målgrupp 3) Ca 50 flickor och 100 pojkar besöker Andra Hemmet vid olika tillfällen. Föreningens ungdomsledare kommer att besöka Andra Hemmet vid två tillfällen per vecka. Fritidsgårdarna har öppet på kvällarna.

Målgrupp 4) avser spontanidrott. Under tiden oktober-april kommer den att hållas i Skärholmshallen. Avsikten är att bedriva den på fredags- och lördagskvällar. Under maj, juni, augusti och september kommer den att bedrivas utomhus på platser där ungdomarna finns t.ex. vid fritidsgårdarna.

Om projektet bedöms som lyckosamt efter år 1 finns goda möjligheter att vidga målgruppen under åren 2 och 3.

Antal fysiskt inaktiva som aktiveras år 1

Föreningen räknar med att aktivera fysiskt inaktiva flickor och pojkar enligt följande:

Söderholmsskolan (högstadiet och fritidsgården)

Flickor: 75 elever, 50% inaktiva, 30% kan aktiveras; $75 \times 50\% \times 30\% = 11$ inaktiva flickor kan aktiveras.

Pojkar: 75 elever, 25% inaktiva, 30% kan aktiveras; $75 \times 25\% \times 30\% = 6$ inaktiva pojkar kan aktiveras.

Andra Hemmet och spontanidrott

Flickor: 50 flickor kan nås på Andra Hemmet, 40% inaktiva, 30% kan aktiveras; $50 \times 40\% \times 30\% = 6$ inaktiva flickor kan aktiveras. Ytterligare 1 flicka kan aktiveras genom spontanidrotten. Sammanlagt 7 flickor.

Pojkar: 100 pojkar kan nås på Andra Hemmet, 25% inaktiva, 30% kan aktiveras; $100 \times 25\% \times 30\% = 8$ inaktiva pojkar kan aktiveras. Ytterligare 1 pojke kan aktiveras genom spontanidrotten. Sammanlagt 9 pojkar.

Totalt beräknas 18 fysiskt inaktiva flickor och 15 fysiskt inaktiva pojkar kunna aktiveras.

Antal fysiskt inaktiva som aktiveras år 2 och 3

År 2 och 3 tillkommer Lillholmsskolan, som med samma förutsättningar som redovisats ovan beräknas leda till att ytterligare 11 inaktiva flickor och 6 inaktiva pojkar kan aktiveras. Det innebär sålunda att sammanlagt $33 + 17 = 50$ inaktiva ungdomar kan aktiveras åren 2 och 3.

Lokal och område

Föreningen kommer att bedriva projektet i följande områden:

- 1) Söderholmsskolan i Vårberg
- 2) Fritidsgårdarna Söderholmsskolan i Vårberg och Andra Hemmet i Skärholmen.
- 3) Spontanidrott i Skärholmshallen och utomhus där ungdomarna finns.

Samarbetspartners

1) Söderholmsskolan. Biträdande rektorn Kajsa Sveilis har efter ett möte med föreningen förklarat att skolledningen och hon själv är tacksamma för att IFK Stockholm har kontaktat skolan med ett erbjudande om samarbete. Skolan är mycket intresserad och ser fram emot ett givande samarbete under vårterminen och förhoppningsvis ännu längre.

2) Stadsdelsförvaltningen i Skärholmen. Föreningen har träffat ordföranden i stadsdelsnämnden i Skärholmen Jan Jönsson och presenterat projektet. Han är mycket positiv och lovat att stödja det, inte minst eftersom de olika aktiviteterna kommer att leda till att föreningen kommer att nå kontakt med ungdomar som inte har någon föreningskontakt. Stadsdelsförvaltningen skriver till föreningen att det redan finns en samverkan mellan stadsdelsförvaltningen och IFK Stockholm inom sommarfestivalen 127. Stadsdelsförvaltningen ser fram emot att IFK Stockholm utvecklar sin verksamhet i Skärholmen. Vidare skriver stadsdelsförvaltningen att Skärholmen är ett område med hög arbetslöshet och stor andel elever som inte klarar nivån godkänd i grundskolan. Därför behövs goda förebilder som kan förmedla att arbete och utbildning är viktigt och erbjuda positiva fritidsalternativ till ungdomar i stadsdelen. Stadsdelsförvaltningen samarbetar med Jobbtorg för att hitta ungdomar i åldern 16-19 år som avslutat sina studier och inte har någon annan sysselsättning. Förvaltningen anser att det finns en naturlig koppling till samarbete mellan denna målgrupp och IFK Stockholm.

3) Arbetsförmedlingen i Skärholmen. Föreningens ungdomsledare kommer i huvudsak att vara i åldern 18-24 år. Flera av dem är med stor sannolikhet arbetslösa. Föreningen har träffat ett samarbetsavtal med arbetsförmedlingen i Skärholmen som bl.a. innebär att arbetsförmedlingen kommer att hjälpa arbetslösa ungdomar i föreningen att få sysselsättning och utbildning. Om det krävs ungdomsledare utanför föreningen för att kunna genomföra de aktiviteter som efterfrågas kan arbetsförmedlingen också hjälpa till. Det kan t.ex. gälla att rekrytera kvinnliga ungdomsledare för aktiviteter med flickor med invandrarbakgrund. Arbetsförmedlingen kommer att utse en kontaktperson som föreningen kan vända sig till.

4) Fryshuset. Fryshuset har numera ansvar för fritidsverksamheten. Det är därför nödvändigt att samarbeta med Fryshuset bl.a. för att föreningen skall få tillstånd att träffa ungdomar på fritidsgårdarna. Vid ett möte med Idrottsförvaltningen, Stadsdelsförvaltningen, Fryshuset och Skärholmshallen var såväl stadsdelsförvaltningen som Fryshuset mycket positiv till föreningens förslag att den skulle ta kontakt med fritidsgårdarna och erbjuda de ungdomar som besöker gårdarna olika fritidsaktiviteter.

5) Skärholmshallen. Vid samma möte som ovan förklarade representanten från Skärholmshallen att IFK Stockholm skulle få tillgång till hallen och att en anställd skulle finnas på plats om IFK Stockholm anordnar spontanidrott då hallen normalt är stängd.

Metod och hur målgruppen skall tillmötesgå

Söderholmsskolan

Som nämnts under rubriken Samarbetspartners är Söderholmsskolan och IFK Stockholm överens om att inleda ett samarbete som innebär att föreningen erbjuder ungdomarna i årskurserna 7- 9 (ca 45 elever/årskurs) att delta i fritidsaktiviteter efter skolans slut. Innan det första mötet med eleverna måste ungdomsledarna ta kontakt med idrottslärarna för att presentera projektet, diskutera vilka fritidsaktiviteter som är lämpliga och för att ungdomsledarna skall få en uppfattning om vilka elever som är fysiskt inaktiva. Därefter träffar ungdomsledarna tillsammans med idrottslärarna flickorna och pojkarna i varje årskurs var för sig. En enkät kommer att delas ut där varje elev får möjlighet att uttrycka sina önskemål. I arbetet kommer särskild hänsyn tas till fysiskt inaktiva flickors önskemål.

En utgångspunkt då enkäten utformas är de studier som Stockholms stad har gjort om vilka aktiviteter som ungdomar önskar delta i. De ungdomsledare som skall leda flickorna bör vara kvinnor. Föreningen har redan kvinnliga ungdomsledare och som redovisats ovan har arbetsförmedlingen i Skärholmen lovat att hjälpa till om kvinnliga ungdomsledare behöver rekryteras.

Föreningen kommer att erbjuda fritidsaktiviteter både inom och utom föreningens verksamhetsområde. Därför kommer föreningen söka samarbete med andra föreningar som har verksamheter som efterfrågas av eleverna.

Fritidsgårdar

IFK Stockholm, stadsdelsförvaltningen och Fryshuset, som ansvarar för fritidsverksamheten, har beslutat inleda ett samarbete som innebär att föreningens ungdomsledare besöker vissa fritidsgårdar och där diskuterar med de ungdomar som besöker fritidsgårdarna vilka fritidsaktiviteter de är intresserade att delta i. Samma metod, som skall används på Söderholmsskolan, kan användas på fritidsgårdarna. Det betyder först en träff med ledarna på fritidsgården, sedan en träff med ungdomarna tillsammans med ledarna på fritidsgården och en enkät till ungdomarna om vilka aktiviteter de är intresserade av. Aktiviteterna kommer att genomföras på kvällstid då fritidsgårdarna har öppet vilket minskar risken för oroligheter i området. Även här kommer fysiskt inaktiva flickor att prioriteras. Särskild hänsyn kommer att tas till deras önskemål. Flickorna kommer att ha egna aktiviteter då ledarna skall vara kvinnor.

Spontanidrott

IFK Stockholm har för avsikt att arrangera spontanidrott i Skärholmshallen på fredags- och lördagskvällar under vinterhalvåret. Meningsfull sysselsättning är som redan nämnts särskilt angelägen på denna tid. Under övrig tid på året kommer spontanidrott att bedrivas utomhus på platser där ungdomar finns, t.ex. vid fritidsgårdarna. Spontanidrotten kan vara olika idrotter som fotboll, basket innebandy och idrotter som särskilt intresserar flickor, t.ex. simning, ridning och dans. Ledningen för Skärholmshallen har lovat att en anställd kommer att vara på plats om spontanidrotten äger rum på tid då hallen är stängd.

Fysiskt inaktiva flickor

I det område där IFK Stockholm verkar, med stor andel invandrare, är det bl.a. av kulturella skäl särskilt svårt att aktivera flickor i tonåren. Det krävs därför särskilda insatser. Aktiviteterna bör så långt möjligt genomföras med flickor för sig med kvinnliga ungdomsledare. Det gäller såväl Söderholmsskolan, fritidsgårdarna som spontanidrotten. Vidare är det angeläget att bygga upp ett

förtroende med föräldragenerationen. IFK Stockholm har goda kontakter med Skärholmens Islamiska Kulturförening. Vi har för avsikt att berätta för kulturföreningen om våra planer att försöka aktivera fysiskt inaktiva flickor i tonåren och att vi tänker ha särskilda flickgrupper och kvinnliga idrottsledare. Detta bör skapa förtroende för projektet. Det är vidare viktigt att aktiviteterna pågår regelbundet under året med samma ledare. Annars finns det stor risk för att flickorna tröttnar.

Bieffekter

Som en effekt av projektet kommer föreningen att få många nya unga medlemmar som nästan alla har invandrarbakgrund och som behöver individuella insatser. Styrelsen har därför beslutat att den måste ta ett socialt ansvar för sina ungdomar genom att sprida en kultur i föreningen som innebär att det vid sidan av fotbollen är viktigt att förstå betydelsen av utbildning och arbete. Föreningen har också ett samarbete med Sankt Mikael's församling i Huddinge som lovat att för föreningens medlemmar berätta om betydelsen av vissa etikfrågor i samhället.

Samarbetet med arbetsförmedlingen i Skärholmen innebär att ungdomsledare som föreningen rekryterar och som ofta är arbetslösa kan få hjälp att till utbildning, praktikplatser och arbete.

Föreningen kommer genom sina ungdomar att få kontakt med många föräldrar som är första generationens invandrare. De kan engageras i olika ledarroller och på det sättet skapa sociala kontakter vilket är viktigt när de skall integreras i samhället.

Budget

IFK Stockholm fick den 27 maj 2013 ett bidrag på 200.000 kronor från Jacob Wallenbergs stiftelse för rekrytering av ungdomsledare som skall möjliggöra för föreningen att ta ett socialt ansvar för sina medlemmar. Föreningen har därigenom kunnat rekrytera ett antal ungdomsledare. Bidraget från stiftelsen var välkommet men är ett engångsbidrag, varför ny finansiering är nödvändig. **Vi söker nu endast bidrag för den tid våra ungdomsledare medverkar i projektet, dvs. arbetar med att aktivera fysiskt inaktiva ungdomar.**

År 1

Tidsåtgång

Söderholmsskolan

3 tillfällen/vecka (ett för varje årskurs), 2 tim./tillfälle, 2 ungdomsledare/tillfälle.

Pågår större delen av skolåret.

Summa tid: 3x2x2 = 12 tim./vecka

Söderholmsskolan, fritidsgård för yngre tonåringar

2 tillfällen/vecka, 2 tim./vecka, 2 ungdomsledare/tillfälle.

Pågår större delen av skolåret.

Summa tid: 2x2x2 = 8 tim./vecka

Andra Hemmet, fritidsgård för äldre tonåringar

2 tillfällen/vecka, 2 tim./tillfälle, 2 ungdomsledare/tillfälle.

Pågår större delen av kalenderåret.

Summa tid: $2 \times 2 \times 2 = 8$ tim./vecka

Spontanidrott

Spontanidrott i Skärholmshallen

2 tillfällen/vecka, 3,5 tim./tillfälle, 4 ungdomsledare/tillfälle.

Pågår fredags- och lördagskvällar under tiden oktober-april.

Skälet till att det behövs 4 ungdomsledare är att hallen är stängd på fredags- och lördagskvällar då IFK Stockholm skall anordna spontanidrott. Det krävs därför ungdomsledare som av säkerhetsskäl håller uppsikt.

Summa tid: $2 \times 3,5 \times 4 = 28$ tim./vecka

Spontanidrott utomhus

2 tillfällen/vecka, 3,5 tim./tillfälle, 3 ungdomsledare/tillfälle.

Pågår maj, juni, augusti och september.

Övrig tidsåtgång

Redovisningen ovan avser tidsåtgång för själva fritidsaktiviteterna. Härutöver behöver ungdomsledarna tid för att planera verksamheten, ta kontakt med ledningen för skolan, fritidsgårdarna och Skärholmshallen och andra föreningar som skall medverka, prata med de elever som deltar samt ibland deras föräldrar. Före och efter varje aktivitet krävs visst arbete. Denna tidsåtgång kan uppskattas till 6 tim/vecka för var och en av de fyra ungdomsledarna som skall arbeta med projektet.

Summa tid: $6 \times 4 = 24$ tim/vecka

Kostnader

För att klara detta åtagande krävs 4 halvtidsresurser á 20 tim/vecka á 125 Kr/timme = 10.000 Kr/vecka samt sociala avgifter 1 500 Kr (15 %) = 11.500 Kr/vecka. Dessa resurser krävs 45 veckor under ett år. Det betyder att kostnaderna för arvoden till ungdomsledarna uppgår till 45×11.500 Kr = 517.500 Kr under år 1.

Härtill kommer övriga kostnader; utbildning av ungdomsledare, lokaler, utrustning (datorer, telefon, inventarier) och kostnader för vissa idrotter såsom simning, ridning och dans. Lågt beräknat kommer dessa kostnader att uppgå till 50.000 Kr/år.

SUMMA KOSTNADER ÅR 1: $517.500 + 50.000 = 567.500$ Kr

År 2 och 3

Om projektet går bra finns det goda möjligheter att utvidga det år 2 och 3. Skolor som då kan bli aktuella är Lillholmsskolan, Sätterskolan och Bredängsskolan. För varje skola som tillkommer krävs 2 halvtidsresurser vilket motsvarar en kostnad på ca 284.000 Kr varav 259.000 Kr i lönekostnad och

25.000 Kr i övriga kostnader. Faktisk aktivitetstid är 10 timmar per skola, vilket kräver 40 mantimmar. Här yrkar vi bidrag för ytterligare en skola, Lillholmskolan, år 2 och år 3.

SUMMA KOSTNAD ÅR 2 OCH 3: 851.500 Kr (567.500+284.000)

Sammanfattning

I det område som IFK Stockholm verkar, d.v.s. ett område med hög andel ungdomar med invandrarbakgrund, är det svårt att aktivera de ungdomar som är fysiskt inaktiva; det gäller särskilt flickor. För att lyckas krävs flera saker.

För det första krävs god kännedom om ungdomars förhållanden i området. IFK Stockholm har under en längre tid byggt upp ett stort kontaktnät med skolor, fritidsgårdar, socialtjänsten, fältassistenter och fritidsledare. Detta kontaktnät har varit mycket värdefullt då projektet utformats.

För det andra krävs goda kontakter med föräldrar och föreningar som representerar invandrargrupper. Kontakt med föräldrarna kommer att tas vilket också kan leda till att de kan tilldelas olika ledaruppgifter i föreningen. Föreningen har goda kontakter med Skärholmens Islamiska Kulturförening vilket kommer att skapa förtroende för projektet och underlätta möjligheterna att aktivera unga flickor med invandrarbakgrund.

För det tredje krävs att flickorna får bilda egna aktivitetsgrupper som leds av kvinnliga ungdomsledare.

För det fjärde krävs att fritidsaktiviteterna pågår regelbundet under en längre tid med samma ungdomsledare. Om det inte sker blir det svårt att bygga upp ett förtroende med ungdomarna. Projektet är långsiktigt och kommer att drivas varje vecka under större delen av kalenderåret.

För det femte krävs ett nära samarbete med idrottslärarna i skolan och ledarna på fritidsgårdarna. En samsyn måste uppnås om projektet skall lyckas. IFK Stockholm har redan tagit en del sådana kontakter.

IFK Stockholm har under en längre tid arbetat med att utforma projektet. Vi har också samtalat med FC Rosengård i Malmö som har drivit flera projekt som är betydligt större än vårt. Vi har genom dessa samtal fått ta del av deras erfarenheter vilket varit nyttigt. Projektet är nu väl genomarbetat och färdigt att påbörjas om vi får bidrag av idrottsnämnden. Som vi redovisat bör projektet vara långsiktigt och aktiviteterna drivas regelbundet, vilket kräver resurser. De bidrag som vi söker kommer oavkortat gå till aktiviteter som syftar till att aktivera fysiskt inaktiva ungdomar och då särskilt flickor. IFK Stockholm har byggt upp ett stort nät med samarbetspartners som stödjer projektet och som anser att det är till gagn för utvecklingen i Skärholmens stadsdelar.

